

In dit nummer

Brainstormen over schoolkosten

Veel ideeën op werkconferentie
pagina 2

Verbindend werken

Boek over bedrijfsvoering
pagina 3

Kleine afdelingen bedreigd

Door andere opheffingsnorm
pagina 3

Nieuwe wet medezeggenschap / 3
Verplichte preventiemedewerker / 4
Ict op School en Kennisnet / 4
Hogere tegemoetkoming ZKOO / 4
Identiteit van openbaar onderwijs / 5
Meer meldingen mishandeling / 5
Rotterdam wil betrokken ouders / 5
Prijs schoolkrant Lek en Linge / 5
Zin en onzin van schaalvergroting / 6

Bijlage:

Folder voordelige energie

Archiefoto: De Nederlandsche Bank

Sector vraagt 400 miljoen voor vmbo

VOS/ABB en andere onderwijsorganisaties zijn positief over de afspraak binnen het kabinet om extra geld uit te trekken voor kennis, innovatie en onderwijs. Het voorstel aan het kabinet is om 400 miljoen euro extra in het vmbo te steken.

Dit staat in een persbericht dat VOS/ABB samen met andere besturenorganisaties, Schoolmanagers_VO, AOC Raad, Platform Beroepsonderwijs en de Stichting Platforms Vmbo heeft doen uitgaan naar aanleiding van het zogenoemde Paasakkoord tussen CDA, VVD en D66.

Het bedrag van 400 miljoen euro die de organisaties in het vmbo willen steken, kan knelpunten in de huisvesting en de inrichting van praktijklokalen oplossen. Gedacht wordt aan ongeveer een half miljoen euro per locatie.

Het gezamenlijke persbericht staat op www.vosabb.nl.

Vervangingsfonds gered

Het extra geld voor het onderwijs biedt ook een oplossing voor het Vervangingsfonds (Vf). Dat gaat niet failliet, zo liet minister Maria van der Hoeven weten op een CDA-bijeenkomst in Barneveld. Ze heeft daarover afspraken gemaakt met haar collega Gerrit Zalm van Financiën. Details zijn er nog niet.

Verzekering voor vervanging

Omdat per 1 januari 2006 de verplichting verdwijnt voor het vo om aangesloten te zijn bij het Vf, kunnen de schoolbesturen ervoor kiezen de kosten voor vervanging zelf te dragen of om daarvoor een verzekering af te sluiten. Platform VO heeft twee aanbieders (Risicofonds en Loyalis) gevonden die minimaal twee verzekeringsvarianten aanbieden. Alle vo-leden zijn per brief op de hoogte gesteld.

Meer informatie: Hans van Willegen, 0348-405277, jvanwillegen@vosabb.nl

Brainstormen over schoolkosten

Schoolleiders, besturenorganisaties, educatieve uitgeverijen, ict-organisaties en ouders gaan op verschillende manieren proberen met elkaar de kosten van schoolboeken binnen de perken te houden. Dat hebben zij onlangs in Utrecht afgesproken tijdens een werkconferentie over schoolkosten, waar veel ideeën zijn verzameld. De partijen verwachten van de minister dat zij meewerkt aan kostenreductie.

VOS/ABB en Schoolmanagers_VO organiseerden de werkconferentie met het doel na te gaan wat de verschillende partijen kunnen bijdragen aan het transparant maken en beperken van de schoolkosten. Dit naar aanleiding van de Gedragscode Schoolkosten die VOS/ABB-directeur Philip Geelkerken in februari aan minister Maria van der Hoeven heeft aangeboden.

Vraag bepaalt aanbod

Stephan de Valk, bestuurslid van de Groep Educatieve Uitgevers, gaf de aftrap voor de conferentie met een inleiding over de vraag: 'Wat zijn goede leermiddelen ons waard en hoe willen we dat betalen?' Daarin gaf hij onder meer aan dat de vraag het aanbod bepaalt: docenten willen voor elk schoolniveau een eigen boek in full colour, ze willen werkboeken en ict-ondersteuning, docentenhandleidingen en proefwerkbundels. Volgens De Valk zullen de kosten alleen maar verder blijven stijgen, omdat hoogwaardige leermiddelen nodig zijn om in te spelen op de complexe vraag van 'het nieuwe leren'.

De Valk: 'De ouders staan al voor hoge schoolkosten. Als we willen dat leerlingen en docenten met goede leermiddelen kunnen blijven werken, zal een deel van de kosten anders gefinancierd moeten worden. De overheid kan scholen bijvoorbeeld extra middelen toekennen voor innovatie en ict. Het materiaal voor de

docenten zou voor rekening van de scholen kunnen komen'.

Management van keuzeproces

Na De Valk kwam Pieter Dubois van het onderzoeks- en adviesbureau Openboek aan het woord. Hij ging in op de mogelijkheden die schoolleiders hebben om de schoolkosten te beheersen. Volgens Dubois zijn besparingen te behalen bij een goed management van het keuzeproces. 'Vooraf budgetteren, de criteria transparant maken, verantwoording verlangen en alle betrokkenen, ook de ouders, de keuzes laten evalueren', aldus Dubois. Zijn bureau ondersteunt inmiddels enkele tientallen scholen daarbij.

Dubois gaf aan dat bij de gemiddelde vo-school 300 boektitels in gebruik zijn, afkomstig van 14 uitgeverijen. Hiermee illustreerde hij meteen het betoog van De Valk, die even daarvoor zei dat de toenemende autonomie van scholen leidt tot verdere versnippering van de boekenkeuze, wat de kosten opdrijft.

Scala aan ideeën

De deelnemers aan de werkconferentie kwamen vervolgens – na uitvoerige discussie in verschillende groepjes – met een scala aan ideeën om de boekenkosten enigszins te beperken. Zo zouden schoolleiders met hun secties in gesprek moeten gaan over de noodzaak van aanschaf van dure methodes. Bovendien zouden docenten veel selectiever moeten omgaan met dure werkboeken, omdat ouders klagen dat werkboeken te vaak ongebruikt bij het oud papier gaan. Ouders kregen de oproep kritisch te zijn en dit soort klachten bij de school te deponeren.

Meer op www.vosabb.nl

Stephan de Valk geeft uitleg

Hoofdpijnen nieuwe wet medezeggenschap

Minister Maria van der Hoeven van Onderwijs, VOS/ABB en andere onderwijsorganisaties zijn het met elkaar eens geworden over de hoofdpijnen voor een nieuwe regeling voor de medezeggenschap. De eindrapportage ligt nu bij de Tweede Kamer.

Uitgangspunt is dat medezeggenschap een zaak blijft van personeel, ouders en leerlingen. Maar de minister wil ook ruimte bieden voor flexibiliteit in de wijze waarop op lokaal niveau de medezeggenschapstructuur wordt ingericht. In overleg kunnen bevoegd gezag en (G)MR besluiten de structuur meer op maat en flexibel in te richten. De minister streeft ernaar de Wet Medezeggenschap Scholen (WMS) per 1 januari 2007 in werking te laten treden.

Het primair en voortgezet onderwijs behouden een eigen wettelijke regeling van de medezeggenschap. De minister motiveert deze keuze op basis van de specifieke pedagogische functie van scholen. Die rechtvaardigt het, aldus de minister, om ook ouders en leerlingen een duidelijke rol te laten spelen. Leerlingen in het voortgezet onderwijs krijgen in de MR – in aansluiting op het beleid van Koers VO – een eigen leerlingengeleding. Met de WMS wil de minister tegen de achtergrond van de autonomievergroting de positie van personeel, ouders en leerlingen versterken.

Daarnaast hebben de geledingen eigen instemmingbevoegdheden. Voor de personeelsgeleding hebben deze bevoegdheden betrekking op arbeidsvoorwaarde-

lijke aangelegenheden. Voor de keuze van die aangelegenheden zal worden aangesloten bij de onderwerpen uit de WOR. De huidige spiegelbepaling in de WMO, dat in het geval een geleding instemmingsrecht uitoefent de andere geleding over het adviesrecht beschikt, komt te vervallen. De grotere zelfstandigheid komt voort tot uitdrukking in de bepaling dat de geledingen zelf een geschil kunnen aangaan. Meer op www.vosabb.nl

Informatie; Klaas te Bos,
0348-405227, ntebos@vosabb.nl

Boek over bedrijfsvoering op school

Het eerste boek van VOS/ABB Consulting is deze week verschenen. Het heeft als titel 'Verbindend werken' en is geschreven door senior consultant Iris Hendriks. Onderwerp is de ontwikkeling van een effectieve bedrijfsvoering.

Hendriks schreef op grond van haar ervaringen in de praktijk een handzaam boek voor schoolleiders in po en vo. Zij staan voor een steeds complexere bedrijfsvoering. Scholen worden immers ondernemende organisaties. Dat blijkt in de praktijk een weerbarstige klus.

In haar boek geeft Hendriks concrete modellen en handvaten om in de eigen organisatie mee aan de slag te gaan. De ondertitel van 'Verbindend werken' is dan ook 'Een werkwijze voor het optimaliseren van mens en organisatie, praktisch en resultaatgericht'.

Aan de orde komt onder meer de gesprekkencyclus als middel voor sturen op gedrag en resultaat. Ook wordt aan-

dacht besteed aan de concepten *Investors in People* en de *Balanced Scorecard*, instrumenten voor respectievelijk de ontwikkeling van personeel en resultaatgerichte kwaliteitszorg. Alle vo-leden van VOS/ABB ontvangen binnenkort een gratis exemplaar van 'Verbindend Werken'. Extra exemplaren zijn te bestellen via www.vosabbconsulting.nl (5 euro per exemplaar). Niet-leden betalen 10 euro per boekje.

Vrees voor sluiting kleine afdelingen

VOS/ABB slaat alarm bij de Tweede Kamer over de mogelijke sluiting van kleine afdelingen binnen scholengemeenschappen. Doordat het ministerie van OCW de stichtings- en opheffingsnormen anders wil gaan berekenen, lopen tientallen afdelingen het risico dat ze dicht moeten.

De nieuw te formuleren stichtings- en opheffingsnormen zijn een ongewenst gevolg van de grotere planningsvrijheid die OCW aan de scholen wil geven. Het blijkt dat als deze normen in de wet komen zoals ze er nu uitzien, tientallen afdelingen hun deuren zullen moeten sluiten. VOS/ABB en andere onderwijsorganisaties wijzen de Vaste Kamercommissie voor OCW erop dat dit onaanvaardbaar is.

VOS/ABB gaat met de andere organisaties nog verder door de Kamercommissie erop te wijzen dat grotere autonomie zou moeten betekenen dat scholen zelf mogen beslissen of zij kleine afdelingen willen behouden. Dit kan namelijk passen binnen de eigen onderwijsvisie. Ook benadrukt VOS/ABB dat sluiting van kleine

afdelingen zou betekenen dat het voor een aantal leerlingen praktisch onmogelijk wordt naar de school van hun keuze te gaan.

De volledige brief van de onderwijsorganisaties aan de Kamercommissie staat op www.vosabb.nl.

Informatie: Klaas te Bos,
0348-405227, ntebos@vosabb.nl

Verplichte preventiemedewerker

Alle werkgevers met 25 of meer personeelsleden moeten per 1 juli aanstaande een preventiemedewerker in dienst hebben. Dat vloeit voort uit de wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet 1998, die nodig was nadat het Europese Hof in 2003 Nederland op de vingers had getikt.

Het bleek dat Nederland de Arbeidsomstandighedenwet niet op de juiste manier uitvoerde. Daarom ligt nu een voorstel tot wijziging van met name artikel 13 en 14 van deze wet bij de Eerste Kamer. De wijziging komt er op neer dat arbo-werkzaamheden niet verplicht door arbo-diensten hoeven worden uitgevoerd. Werkgevers behoren de Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) zelf te laten maken door een voldoende opgeleide werknemer. Dit is in principe de huidige arbocoördinator. De nieuwe benaming voor deze persoon wordt, als de Eerste Kamer ermee instemt, preventiemedewerker.

Ook als deze medewerker één onderdeel beheerst en andere taken uitvoert in samenwerking met een gecertificeerde arbo-instelling, wordt aan het begrip

interne arbodienstverlening voldaan. Voor de arbocertificering gelden de volgende functies: de bedrijfsarts, de arbeidshygiënist, de veiligheidsdeskundige en de arbeids- en organisatiedeskundige. Kleine werkgevers, met minder dan 15 werknemers, zijn vrijgesteld van de plicht om een preventiemedewerker aan te stellen. De werkgever mag de preventietaken dan zelf uitvoeren.

Andere onderdelen, zoals ziekteverzuim-begeleiding, blijven een taak van de gecertificeerde arbodiensten.

Meer op www.vosabb.nl

Informatie: Helpdesk, 0348-405250 van 08.30 tot 12.30 uur, helpdesk@vosabb.nl

Ict op School en Kennisnet scoren goed

VOS/ABB is ingenomen met de positieve evaluatie van zowel de stichting Ict op School als de stichting Kennisnet. VOS/ABB wil daarom samen met de andere organisaties deze stichtingen hebben opgericht, verantwoordelijkheid blijven dragen voor een landelijke stimulerings- en ondersteuningsfunctie.

De stichtingen hebben volgens het oordeel van de onderzoekers daadwerkelijk bijgedragen aan de versnelling van de integratie van ICT in het onderwijs. De evaluatie is afgelopen jaar in overleg met de oprichters in opdracht van staatssecretaris Rutte van OCW uitgevoerd.

De Stichting Ict op School is in 2001 opgericht door de organisaties voor bestuur en management in samenwerking met de

schoolleiderorganisaties in het po en vo. Daarnaast is de stichting Kennisnet later in 2001 mede-opgericht door de BVE Raad en AOC Raad.

Met inachtneming van diverse kritische aandachtspunten nemen de organisaties het advies over om in hoofdlijnen de huidige taken, producten en diensten voort te zetten. Dit geplaatst in het bredere kader van de onderwijsvernieuwing. ICT is immers niet een doel op zich.

Mede op basis van de eigen ervaringen in de afgelopen jaren en de door de onderzoekers geconstateerde overlap in werkvelden en rollen van de stichtingen, zijn de dragende organisaties van mening dat één organisatie voor de stimulerings- en ondersteuningsfunctie op het terrein van ICT de voorkeur geniet. De organisaties willen daarbij de synergie over de sectoren heen behouden. Vanwege de grote verschillen tussen de sectoren moet de sectorale inbreng beter worden geborgd.

Informatie: Maurits Huigsloot,
0348-405271, mhuigsloot@vosabb.nl

Tegemoetkoming ZKOO verhoogd

De tegemoetkoming voor de ziektekosten voor het onderwijs- en onderzoekpersoneel (ZKOO) is met ingang van 1 januari 2005 verhoogd. Dat is afgelopen week bekendgemaakt.

In de sector-cao 2000-2002 voor het primair- en voortgezet onderwijs is overeengekomen om de tegemoetkoming in de ziektekosten nominaal te handhaven op het niveau van 50% van de gemiddelde ziektekosten. Uit gegevens van het Cen-

traal Planbureau blijkt dat de verzekeringspremies per 1 januari jongstleden met gemiddeld 8,2% zijn gestegen. Gelijktijdig zijn de MOOZ-bijdrage en de WTZ-pooling verhoogd.

Rekeninghoudend met deze verhogingen gelden vanaf 1 januari de volgende bedragen:

(mede) betrokkene	€ 81,61 (was 76,26)
kind < 16 jaar	€ 40,81 (was 38,13)
kind 16 jaar of ouder	€ 51,93 (was 48,83)

De bedragen voor de inkomenstoeslag van € 12,03 per maand en de aanvullende inkomenstoeslag van € 5,45 zijn niet gewijzigd.

Informatie: Helpdesk, 0348-405250 van 08.30 tot 12.30 uur, helpdesk@vosabb.nl

↓ Identiteit van openbaar onderwijs

Openbare scholen kunnen een eigen pedagogische identiteit ontwikkelen. Dat concluderen hoogleraar Wiel Veugelers en onderzoeker Ewoud de Kat.

Veugelers en De Kat schreven het boek 'Identiteitsontwikkeling in het openbaar onderwijs'. Ze deden onderzoek op vijf basisscholen en twee scholen voor voortgezet onderwijs naar de vraag hoe openbare scholen invulling geven aan hun identiteit. Hun conclusie is dat openbare scholen een eigen pedagogische identiteit kunnen ontwikkelen. Alle betrokkenen in de school kunnen vormgeven aan waardevormend onderwijs, zo blijkt.

Het onderzoeksrapport wil een bijdrage leveren aan meer democratische vorming

in scholen. Andere zaken die centraal staan, zijn meer betekenisvol leren voor leerlingen, een grotere professionaliteit van leraren, een betere samenwerking tussen ouders en leraren en pedagogisering van de samenleving.

Identiteitsontwikkeling in het openbaar onderwijs, Wiel Veugelers en Ewoud de Kat. Uitgeverij Garant. ISBN 90-441-1755-6

↓ Meer meldingen van mishandeling

De verplichting voor onder meer onderwijsinstellingen om kindermishandeling te melden, lijkt effect te hebben. Het aantal meldingen van mishandeling in de regio Haaglanden is de afgelopen tijd flink gestegen.

Dit blijkt uit cijfers van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling Haaglanden. Het advies- en meldpunt heeft het zo druk, dat het inmiddels 90 zaken op een wachtlijst heeft geplaatst. Het Stadsgewest Haaglanden stelt daarom 300.000 euro extra ter beschikking aan het meldpunt. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport laat weten binnenkort met een overzicht te komen van de wachtlijsten bij de advies- en meldpunten elders in het land.

↓ Rotterdam wil meer betrokken ouders

De Rotterdamse wethouder Leonard Geluk heeft een plan gepresenteerd om 20.000 allochtone moeders verplicht naar Nederlandse taal- en inburgeringlessen te sturen.

De moeders zouden na vijf jaar het Nederlands voldoende moeten beheersen. Wie de taal- en inburgeringcursus niet afmaakt, moet het lesgeld (6000 euro) zelf betalen. Rotterdam hoopt met de verplichte cursus voor allochtone moeders, de betrokkenheid van deze groep vrouwen bij de school van hun kinderen te vergroten. Geluk gaat ervan uit dat dit goed is voor de opvoeding en integratie van allochtone kinderen. Hij kiest bewust voor cursussen aan moeders, en niet voor vaders, omdat vrouwen in allochtone gezinnen doorgaans een sleutelpositie hebben.

↓ Schoolkrant Award voor Lek en Linge

ORS Lek en Linge in Culemborg heeft de Schoolkrant Award 2005 gewonnen. De school ontving een wisselbokaal en een bedrag van 500 euro. De jury bleek onder de indruk van inhoud en vormgeving van deze schoolkrant, die er uitziet als een echte krant.

De Schoolkrantdag in Amsterdam vond afgelopen zaterdag voor de negende keer plaats. Er werden prijzen uitgereikt in vijf categorieën. Lek en Linge won in de categorie 'beste schoolkrant'. Twee andere awards met geldbedragen van 250 euro gingen naar het Goese Lyceum (voor de 'beste schoolkrantcover') en het Stedelijk Gymnasium in Utrecht (voor 'de kunst van het interviewen'). Daarmee waren de leden van VOS/ABB goed vertegenwoordigd in deze prijzenregen.

De vakjury bestond uit onder anderen cabaretier Dolf Jansen, het webteam

Het onderwijs in 2020

**Welke kant gaat het onderwijs op?
Hoe ziet de school van de
toekomst eruit?**

Discussiemiddag VOS/ABB

Woensdag 18 mei 13.30 uur

Kenteq Woerden

Met onder anderen onderzoekster
Ria Bronneman van het Sociaal
en Cultureel Planbureau
en directeur Wim Blok
van het Bestuur Openbaar
Onderwijs Rotterdam

Voorinschrijven:
Anja van Rossum, 0348-405282
of avanrossum@vosabb.nl

van muzikzender TMF en Jort Kelder, hoofdredacteur van het tijdschrift Quote. Schoolkrantredacteurs van havo-, vwo- en mbo-scholen waren uitgenodigd en konden deelnemen aan workshops. Twee redacteurs van Lek en Linge mochten deze week hun opwachting maken in het televisieprogramma 'Goedemorgen Nederland' om meer te vertellen over hun winnende schoolkrant.

Zin en onzin van schaalvergroting

'Fusie is ruzie', roepen veel collega's in de onderwijswereld. Schaalvergroting staat in hun ogen voor verzaking, wat ten koste gaat van de pedagogische missie. De menselijke maat is zo al snel zoek. Gaan economische en pedagogische doelstellingen inderdaad niet samen? Op donderdag 19 mei behandelt VOS/ABB-consultant Ron Bosman deze vraag in de workshop 'Zin en onzin van schaalvergroting'.

Volgens Bosman gaat het erom twee processen met elkaar te verbinden: de voordelen van schaalvergroting combineren met het werken in overzichtelijke eenheden. Dit gebeurt in toenemende mate, maar niet op alle niveaus. Schaalvergroting betekent vaak ook dat er een grote, logge centrale administratie wordt ingericht. Ook dat werkt niet altijd even efficiënt.

Dus, wat kun je van schaalvergroting verwachten? Lost het problemen op, of scheidt het ze juist? 'Geen van beide',

zegt Bosman. 'Schaalvergroting is slechts een tool waarmee je iets kunt bereiken. De wijze waarop je ermee omgaat, bepaalt het resultaat. Het is van belang vooraf goed na te gaan welke resultaten beoogd worden en of die inderdaad door een schaalvergrotingsproces gehaald worden. Ook bij de inrichting en uitvoering van gezamenlijke diensten moet steeds bedacht worden welke schaal het beste werkt.'

Resultaat

Deze workshop draagt bij aan een verbeterd inzicht in de eigen situatie. Vragen die aan de orde komen: wat zijn de mogelijkheden en wensen als het gaat om enerzijds de keuze voor wel of geen schaalvergroting, en anderzijds het managen van het schaalvergrotingsproces? Wat regel je centraal, wat regel je decentraal? Hoe bepaal je de juiste verhouding tussen zakelijkheid en de menselijke maat? 'Deze workshop wordt een levendige, met ruimte voor discussie en inbreng van de deelnemers', aldus Bosman.

'Zin en onzin van schaalvergroting' vindt plaats op donderdag 19 mei in het kantoor van VOS/ABB in Woerden. De workshop is bedoeld voor directie, management en bestuursleden. Deelname kost u € 100 per persoon, inclusief lunch en lesmateriaal.

Een aanmeldformulier vindt u onder Kenniscentrum op www.vosabbconsulting.nl.

Informatie: Ron Bosman,
06-53324792, rbosman@vosabb.nl

Colofon

Nieuwsbrief Voortgezet Onderwijs
Tweewekelijkse uitgave
van VOS/ABB
Postbus 162, 3440 AD Woerden
Tel. 0348-405200

Redactie:
Lucy Beker
Martin van den Bogaardt
Advertenties:
advertentie@vosabb.nl

Informatie over
advertentietarieven:
www.vosabb.nl (ledenservice)